

PAPER DETAILS

TITLE: Ankara'da 14-16 yas arasi basketbolcularin basketbola baslama nedenleri ve beklentileri

AUTHORS: Özgür SALMAN,Hakan SUNAY

PAGES: 25-34

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/601678>

ANKARA'DA 14-16 YAŞ ARASI BASKETBOLCULARIN BASKETBOLA BAŞLAMA NEDENLERİ VE BEKLENTİLERİ

Özgür SALMAN¹   Hakan SUNAY²

Geliş Tarihi: 20.4.2011
Kabul Tarihi: 31.7.2012

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; Türkiye'de basketbol branşında yarışan 14-16 yaş arası sporcuların basketbol sporuna başlamalarına neden olan etkenleri ve bu spordan beklentilerini belirlemektir.

Araştırmada veriler anket yoluyla elde edilmiştir. Anketin güvenirlilik katsayısı (Cronbach Alpha) .95 olarak hesaplanmıştır. Araştırma 2007-2008 basketbol sezonunda gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evreni, Ankara 14-16 yaş alt yapı takımlarında aktif olarak basketbol oynayan kadın ve erkek yaklaşık 450 sporcudur. Örneklem olarak ise; araştırmaya Ankara ilinde ilgili yaş grubunda mücadele eden 16 spor kulübünden toplam 169 sporcu alınmıştır. Veriler, frekans ve yüzdelere açıklanmış ve yorumlanmıştır. Ayrıca, araştırmaya katılan sporcuların cinsiyetlerine ve yaş düzeylerine göre görüşleri arasındaki farkın önemli olup olmadığını tespit etmek amacıyla tek yönlü varyans analizi yapılmıştır. Farkın önemli olduğu durumlarda ise çoklu karşılaştırma tekniklerinden Fischer' in önemli farklı testi kullanılmıştır.

Araştırmanın sonunda Ankara'da 14-16 yaş arası basketbol branşıyla uğraşan sporcuların öncelikle basketbol sporuna başlamada ailenin ve sporcunun arkadaş çevresinin etkisinin en yüksek; televizyon ve basın yayın organları gibi kitle iletişim araçlarının ise basketbola yönlenmedeki etkisinin oldukça az düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Ayrıca Ankara'da basketbol sporuyla uğraşma nedeni olarak basketbol sporunu sevmek ve başarı kazanmaktan zevk duymayan etkili olduğu saptanmıştır. Öte yandan sporcuların milli takıma seçilme beklentilerinin de olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Basketbol, Teşvik, Beklenti

REASON TO BEGIN BETWEEN THE AGES OF 14-16 THE BRANCHES OF BASKETBALL PLAYERS AND THEIR EXPECTATIONS IN ANKARA

ABSTRACT

The aim of this study is to realize the reasons and expectations of basketball; which is between 14-16 male and female in Ankara.

The data in this study was collected by a questioner. The reliability coefficient of the questioner which is been constructed by the evidence of experts is calculated is ,95. The population of the environment are about 450 sportmen; The population of the study consists of 169 sportmen who are playing in 16 different provinces. The analysis of the data was conducted through frequencies and percentages. In order to review the difference among the sportsmen's opinions according to gender and age. In case the difference was significant, Fischer's test ANOVA technique was used. The result of research revealed that family had great effect for sportmen to start playing basketball, whereas TV- press had little effect on dealing with his sport.

Besides the reason for dealing with basketball in Ankara were indicated to be attracted by this sport and pleasure of being successful. On the other hand, the expectations of basketball players were indicated to be healthy, maintain their health and make their living as successful sportmen.

Keywords : Basketball, Support, Expectation

GİRİŞ VE AMAÇ

Günümüzde yaklaşık 100 yıllık bir geçmişe sahip olan basketbol sporu, teknik açıdan bakıldığından beş as yedi yedek oyuncudan oluşan iki takım halinde oynanan değişik sportif becerileri içeren sportif oyunlar açısından gelişmiş bir takım oyunudur. Basketbol, bireyin fiziksel, duyuşsal, zihinsel ve sosyal yönden gelişmesine yardımcı olmaktadır.

¹ Orman Spor Kulübü Basketbol Genel Menajeri, Ankara.

² Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Gölbaşı- Ankara

Basketbol içerisinde bulunduğu sportif becerilere baktığımızda, bunların fiziksel, koordinasyon, çabukluk, sıçrama, patlayıcı kuvvet, dayanıklılık gibi önemli antrenman öğeleri olduğu görülür. Basketbol sporuyla uğraşan bireylerin antrenman süreci içerisinde bu antrenman öğelerine yönelik yaptıkları çalışmalarda fiziksel olarak gelişim göstermesi olğandır. Basketbol sporu sosyal bir varlık olan insanın basketbolun takım oyunu olması açısından bakıldığından bu sporla uğraşan bireylerin sosyalleşmesine katkıda bulunacağı kuşkusuzdur (1).

Basketbolun, bireylerin birçok yöden gelişmesine olanak sağlayan bir spor branşı olması ve geniş kitleler tarafından kolayca oynanabilecek olması açısından bakıldığından basketbolun yaygınlaştırılması önemlidir. Bu nedenle araştırmada, basketbol sporuna yönelik nedenlerinin belirlenmesine yönelik inceleme önemli görülmektedir. Ayrıca, şuanda aktif olarak basketbol oynayan sporcuların basketbol sporundan beklenenlerin belirlenerek bu beklenenlerin karşılanmasına yardımcı olacaktır. Bu çalışmanın amacı da, Türkiye'de basketbol branşında yarışan 14-16 yaş arası sporcuların basketbol sporuna başlamalarına neden olan etkenleri ve bu spordan beklenenlerini belirlemektir.

MATERİYAL VE YÖNTEM

Araştırma, 14-16 yaş grubu kadın ve erkek yıldız takım sporcularının basketbol sporuna başlamalarına neden olan etkenleri ve bu spordan beklenenlerini belirlemeye yönelik betimsel bir çalışmıştır. Araştırmanın evreni 2007-2008 yılında basketbol sporu yapan 14-16 yaş gurubu yaklaşık 450 kadın ve erkek sporcudur. Araştırmanın Örneklem gurubunu ise Ankara ilin de yer alan 16 kulüpten 169 sporcu oluşturmuştur.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Takım ve Sporcu Sayıları

Takımlar	Cinsiyet			
	Erkek		Kadın	
	Takım		Takım	
	Sayı	%	Sayı	%
Fener Ankara Spor kulübü	9	%8.3		
Orman Gençlik Spor Kulübü	6	%5.5		
Türk Telekom Spor Kulübü	13	%11.9		
Mülkiye Spor Kulübü	11	%10.1		
A.Ü Spor Kulübü	9	%8.3		
Teaş Spor Kulübü	10	%9.2		
Ankara Basketbol Kulübü	14	%12.8		
Arı Koleji Spor Kulübü	7	%6.4		
DSİ (Devlet Su İşleri) Spor Kulübü	7	%6.4		
Büyük Kolej	8	%7.3		
TED (Türk Eğitim Derneği) Koleji	5	%4.6	9	% 15.0
TED(Türk Eğitim Derneği)Koleji	4	%3.7	9	% 15.0
Kalaba Spor Kulübü	6	%5.5	8	% 13.3
Çankaya Üniversitesi Spor Kulübü			13	% 21.7
M.T.A Spor Kulübü			9	% 15.0
Başkent Anadolu Spor Kulübü			12	% 20
Toplam	109	100.0	60	100.0

Veri toplama aracı olarak; "Ankara'da 14-16 yaş grubu basketbolcuların basketbola başlama nedenleri ve Beklenenleri"nin değerlendirilmesini amaçlayan toplam 31 sorudan oluşan anket kullanılmıştır. Anket; "Türk Sporcularının Spordan Beklenenleri ve Spora Yönelten Unsurlar (2)", "Türkiye'de Elit Kadın ve Erkek Voleybolcuların Spora Başlamasına Etki Eden Unsurlar ve Spordan Beklenenleri (3)" ve "Atletizm Yapan Atletlerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklenenleri (4)" adlı çalışmalarda da kullanılmıştır. Anket, araştırmanın amacına uygun olarak yeniden düzenlenmiş ve veri toplama aracı olarak çalışma grubuna uygulanmıştır.

Anket 3 bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde araştırmaya katılan sporcuların; yaşı, cinsiyeti, oynadığı takımın bulunduğu kişisel bilgiler yer almaktadır. Anketin ikinci bölümünde, basketbol sporuna teşvik eden unsurlar ve basketbol sporuya uğraşma nedenleri sıralanmış, bu bölümde yer alan ifadelerin sporcular tarafından derecelendirilmesi ve sıralanması istenmiştir. Bu bölüm likert tipi beşli ölçek şeklindeki ölçekte. Ölçek, "hiç, az, orta, fazla, çok fazla" ifadelerinden oluşmaktadır. Ayrıca, aynı bölümde ifadelerin önem derecesinin sıralanmasında istenmiştir. Üçüncü bölümde ise sporcuların, basketbol sporundan beklenenlerine ilişkin görüşleri yer almaktadır. Bu bölümde de beşli likert tipi ölçek şeklinde hazırlanmış ve yer alan ifadeler katılımcılar tarafından derecelenmesi ve sıralanması istenmiştir. Araştırmada kullanılan anket formu önce benzer araştırma örneklerinden yararlanılarak taslak form haline getirilmiş, daha sonra

uzman beden eğitimi öğretmeni, antrenör ve sporcuların görüşleri alınarak yapı geçerliliği yapılmış ve anket formuna son şekli verilmiştir. Araştırmanın, güvenilirlik katsayısı, 95 bulunmuştur. Araştırma 2007-2008 yıllarında gerçekleştirilmiştir.

Verilerin çözümlemesı sırasında ilk olarak kişisel bilgiler bölümündeki değişkenlerin frekans (*f*) ve yüzde (%) dağılımları bulunarak tanımlayıcı istatistikler yapılmıştır. Daha sonra anketin ikinci bölümünü oluşturan, basketbol sporuna teşvik eden unsurların yer aldığı 8 madde ve basketbol sporuyla uçaşma nedenlerinin yer aldığı 9 maddenin aritmetik ortalaması (*x*) ve standart sapma (*ss*) değerleri bulunmuştur. Ayrıca sporcuların kişisel bilgiler değişkenleri basketbol sporuna teşvik eden unsurlar ve sporcuların basketbol sporundan beklenmeler ile ilişkilendirilmeye çalışılmış ve farklıların ortaya konulmasında Tek yönlü Varyans Analizi (One-Way-Anova) kullanılmıştır. Varyans analizi sonucunda gruplar arasındaki farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek için Post-Hoc yöntem olarak 'Scheffe' uygulanmıştır. Tek yönlü Varyans Analizi ve Scheffe testlerinin istatistikî anlamda kabulü için, 05 anlamlılık düzeyi benimsenmiştir.

Bununla birlikte **1.00-1.80 (1 - Hiç) - 1.81-2.60 (2 - Az) - 2.61-3.40 (3 - Orta) - 3.41-4.20 (4 - Fazla) - 4.21-5.00 (5 - Çok Fazla)** şeklinde puanlama yapılmıştır.

BULGULAR

Tablo 2. Sporcuları Basketbol Sporuna Teşvik Eden Unsurlara İlişkin Görüşleri ve Yüzdelik Dağılımı

Sporcuları Basketbola Teşvik Eden Unsurlar	Hiç	Az	Orta	Fazla	Çok Fazla	X Aritmetik Ort.
Ailenin Spora Yönelmedeki Etkisi	14 (% 8.3)	17 (% 10.1)	44 (% 26)	46 (% 27.2)	48 (% 28.4)	3.57
Yaşanılan Çevrenin Etkisi	8 (% 4.7)	31 (% 18.3)	60 (% 35.5)	44 (% 26)	26 (% 15.4)	3.28
Arkadaş ve Akran Grubunun Etkisi	5 (% 3)	22 (% 13)	31 (% 18.3)	78 (% 46.2)	33 (% 19.5)	3.66
Beden Eğitimi Öğretmeninin Etkisi	33 (% 19.5)	28 (% 16.6)	43 (% 25.4)	34 (% 20.1)	31 (% 18.3)	3.01
Basın Yayın Organlarının Etkisi	31 (% 18.3)	34 (% 20.1)	52 (% 30.8)	39 (% 23.1)	13 (% 7.7)	2.81
TV Kanallarının Etkisi	18 (10.7)	34 (20.1)	57 (33.7)	33 (% 19.5)	27 (% 16)	3.10
Okul Spor Tesisi İle Malzemenin Etkisi	17 (% 10.1)	33 (% 19.5)	58 (% 34.3)	36 (% 21.3)	28 (% 14.8)	3.11
Yakın Çevredeki Bir Antrenörün Etkisi	27 (% 16)	23 (% 13.6)	42 (% 24.9)	43 (% 25.4)	34 (% 20.1)	3.20

Tablo 2'de görüldüğü gibi, sporcuların basketbola teşvik eden unsurlara ilişkin görüşlerine göre "Arkadaş ve akran grubunun etkisi" ile "Ailenin spora yönelik meden etkisi" diğer nedenlere göre yüksek bulunurken, "Basın ve yayın organlarının etkisi" düşük bulunmuştur.

Tablo 3. Sporcuları Basketbol Sporuna Teşvik Eden Unsurlara İlişkin Görüşlerinin Önem Dereceleri ve Yüzdelik Dağılımı

Önem Derecesi	1.Önem Derecesi	2.Önem Derecesi	3.Önem Derecesi	4.Önem Derecesi	5.Önem Derecesi	6.Önem Derecesi	7.Önem Derecesi	8.Önem Derecesi	Toplam
Ailenin Etkisi	52 (% 30.8)	25 (% 14.8)	27 (% 16)	10 (% 5.90)	7 (% 4.1)	10 (% 5.9)	14 (% 8.3)	24 (% 14.2)	169
Yaşanılan Çevrenin Etkisi	17 (% 10.1)	29 (% 17.2)	23 (% 13.6)	22 (% 13.00)	16 (% 9.5)	21 (% 12.4)	14 (% 8.3)	27 (% 16)	169
Arkadaş ve Akran Grubun Etkisi	20 (% 11.8)	18 (% 10.7)	30 (% 17.8)	24 (% 14.20)	27 (% 16)	12 (% 7.1)	27 (% 16)	11 (% 6.5)	169
Beden Eğitimi Öğretmeninin Etkisi	22 (% 13)	18 (% 10.7)	30 (% 17.8)	26 (% 15.40)	17 (% 10.1)	30 (% 17.8)	20 (% 11.8)	14 (% 8.3)	169
Basın Yayın Organlarının Etkisi	19 (% 11.2)	26 (% 15.4)	19 (% 11.2)	21 (% 12.40)	33 (% 19.5)	15 (% 8.9)	17 (% 10.1)	17 (% 10.1)	169
Televizyon Kanallarının Etkisi	10 (% 5.9)	29 (% 17.2)	14 (% 8.3)	13 (% 7.70)	20 (% 11.8)	36 (% 21.3)	28 (% 16.6)	19 (% 11.2)	169
Okul Spor Tesisi Ve Malzemenin Etkisi	11 (% 6.5)	13 (% 7.7)	19 (% 11.2)	29 (% 17.20)	20 (% 11.8)	26 (% 15.4)	33 (% 19.5)	15 (% 8.9)	169
Yakın Çevredeki Antrenörün Etkisi	20 (% 11.8)	9 (% 5.3)	7 (% 4.1)	24 (% 14.20)	29 (% 17.2)	22 (% 13.0)	16 (% 9.5)	42 (% 24.9)	169

Tablo 3'de görüldüğü gibi sporcuları basketbol sporuna teşvik eden unsurlara ilişkin görüşlerin önem derecesine göre; "Ailenin Etkisi" ile (% 30.8) "Beden Eğitimi Öğretmeninin Etkisi" nin (% 13.0) yüksek, "Televizyon kanallarının etkisi" (% 5.9) nin ise önem sırasında düşük düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4. Sporcuların Basketbol Sporu İle İlgilenme Nedenleri ve Yüzdelik Dağılımları

Sporcuların Basketbol Sporu İle İlgilenme Nedenleri	Hiç	Az	Orta	Fazla	Çok Fazla	X Aritmetik Ort.
Maddi Geliri Arttırmak İçin İlgilenme	42 (% 24.9)	40 (% 23.7)	44 (% 26)	20 (% 11.8)	23 (% 13.6)	2.65
Basketbol Branşını Sevdığı İçin İlgilenme	3 (% 1.8)	3 (% 1.8)	11 (% 6.5)	38 (% 22.5)	114 (% 68.5)	4.52
Sporun Olumlu Katkılarından Haberdar Olmak İçin İlgilenme	2 (% 1.2)	18 (% 10.7)	43 (% 25.4)	63 (% 37.3)	43 (% 25.4)	3.75
Kolayca Arkadaş Grubuna Girmek İçin İlgilenme	19 (% 11.2)	26 (% 15.4)	52 (% 30.8)	52 (% 30.8)	20 (% 11.8)	3.16
Spor Yaparak Boş Zamanları Olumlu Değerlendirmek İçin İlgilenme	6 (% 3.6)	13 (% 7.7)	39 (% 23.1)	66 (% 39.1)	45 (% 26.6)	3.77
Sağlıklı Kalmak İçin İlgilenme	1 (% 0.6)	13 (% 7.7)	34 (% 20.1)	63 (% 37.3)	58 (% 34.3)	3.97
Sporcu Olarak Tanınıp, Sevilmek ve Sayılmak İçin İlgilenme	5 (% 3)	17 (% 10.1)	64 (% 37.9)	48 (% 28.4)	35 (% 20.7)	3.53
Başarı Kazanmaktan Zevk Duyduğu İçin İlgilenme	2 (% 1.2)	13 (% 7.7)	23 (% 13.6)	51 (% 30.2)	80 (% 47.3)	4.14
Arkadaşlarla Bir Takım Ruhu Kurmak İçin İlgilenme	5 (% 3)	4 (% 2.4)	23 (% 13.6)	52 (% 30.8)	83 (% 49.1)	4.27

Tablo 4' de görüldüğü gibi çalışmaya katılan sporcuların basketbol sporuyla ilgilenme nedenlerine ilişkin görüşleri içerisinde yer alan "Basketbol sporunu sevmek" ifadesi katılım oranı olarak ilk sırada yer almaktadır. İkinci en yüksek katılım "Arkadaşlarla bir takım ruhu içerisinde hareket etmek" ifadesi; üçüncü en yüksek katılım ise; "Başarı kazanmaktan zevk duymak" ifadesi olmuştur. Sporcuların en az katıldıkları neden ise "Kolayca bir arkadaş grubuna katılmak" ifadesidir.

Tablo 5. Sporcuların Basketbol Sporu İle İlgilenme Nedenlerinin Önem Unsurları ve Yüzdelik Dağılımları

Sporcuların Basketbol Sporu İle İlgilenme Nedenlerinin Önem Unsurları	1.Önem	2.Önem	3.Önem	4.Önem	5.Önem	6.Önem	7.Önem	8.Önem	9.Önem	Toplam
Maddi Geliri Arttırmak	3 (% 1.8)	10 (% 5.9)	13 (% 1.8)	12 (% 7.1)	11 (% 6.5)	24 (% 2.4)	30 (% 11.8)	35 (% 8.9)	31 (% 4.1)	169
Basketbol Branşını Sevmek	61 (% 36.1)	25 (% 14.8)	4 (% 2.4)	14 (% 8.3)	14 (% 8.3)	13 (% 7.7)	17 (% 10.1)	13 (% 7.7)	8 (% 4.7)	169
Sporun Olumlu Katkılarından Haberdar Olmak	14 (% 8.3)	16 (% 9.5)	22 (% 13.0)	23 (% 13.6)	23 (% 13.6)	15 (% 8.9)	16 (% 9.5)	23 (% 13.6)	18 (% 12.2)	169
Kolayca Bir Arkadaş Gurubuna Katılmak	14 (% 8.3)	21 (% 12.4)	21 (% 12.4)	17 (% 10.1)	29 (% 17.2)	18 (% 10.7)	28 (% 16.6)	13 (% 7.7)	56 (% 37.1)	169
Spor Yaparak Boş Zamanlarını Olumlu Değerlendirmek	9 (% 5.3)	14 (% 8.3)	15 (% 8.9)	31 (% 18.3)	24 (% 14.2)	28 (% 16.6)	19 (% 11.2)	8 (% 4.7)	41 (% 30.1)	169
Basketbol Sporuyla Uğraşarak Sağlıklı Kalmak	24 (% 14.3)	19 (% 11.2)	21 (% 12.4)	23 (% 13.6)	14 (% 8.3)	16 (% 9.5)	12 (% 7.1)	20 (% 11.8)	20 (% 11.8)	169
Sporcu Olarak Tanınıp, Sevilmek Ve Sayılmak	11 (% 6.5)	26 (% 15.4)	26 (% 16.0)	19 (% 11.2)	19 (% 11.2)	26 (% 15.4)	20 (% 11.8)	13 (% 7.7)	10 (% 2.2)	169
Başarı Kazanmaktan Zevk Duymak	8 (% 4.7)	24 (% 14.2)	24 (% 21.3)	14 (% 8.3)	19 (% 11.2)	12 (% 7.1)	13 (% 7.7)	24 (% 14.2)	2 (% 1.2)	169
Arkadaşlarla Birlikte Takım Ruhu İçinde Olmak	8 (% 4.7)	11 (% 6.5)	17 (% 10.1)	13 (% 7.7)	4 (% 2.4)	21 (% 12.4)	13 (% 7.7)	25 (% 14.8)	6 (% 2)	169

Tablo 5'de görüldüğü gibi 1. Önem sırasına göre "Basketbol Branşını Sevmek" (% 36.1), ikinci "Basketbol Sporuyla Uğraşarak Sağlıklı Kalmak" (% 14.3), maddesine katılım düzeyi yüksek olurken, "Başarı kazanmaktan zevk duymak" ifadesine katılım düşük olmuştur.

Tablo 6. Sporcuların Basketbol Branşından bekłentileri ve Yüzdelik Dağılımları

Basketbol Branşından Beklentiler	Hiç	Az	Orta	Fazla	Çok Fazla	X Aritmetik Ortalama
Sağlıklı olmak	10 (% 5.9)	22 (% 13.0)	60 (% 35.5)	46 (% 27.2)	31 (% 18.3)	3.39
İyi bir fizik görünümune sahip olmak bekłentisi	4 (% 2.4)	22 (% 13.0)	40 (% 23.7)	46 (% 27.2)	57 (% 33.7)	3.76
Çevresiyle, spor yapan popüler biri olarak ilişkilerini sürdürme bekłentisi	55 (% 32.6)	15 (% 8.9)	28 (% 16.6)	41 (% 24.2)	30 (% 17.8)	3.31
İyi bir sporcu olma ve hayatını spordan kazanma bekłentisi	37 (% 21.9)	26 (% 15.4)	32 (% 18.9)	41 (% 24.2)	33 (% 19.5)	3.04
İllerde sporla ilgili üniversite düzeyinde eğitim görme bekłentisi	11 (% 5.5)	47 (% 27.8)	33 (% 19.5)	21 (% 7.5)	57 (% 33.7)	3.12
Antrenör olma bekłentisi	55 (% 32.5)	29 (% 17.2)	37 (% 21.9)	28 (% 16.6)	20 (% 11.8)	2.57
Hakem olma bekłentisi	46 (% 27.2)	28 (% 16.6)	43 (% 23.9)	34 (% 20.2)	19 (% 11.2)	2.29
Beden eğitimi öğretmeni olma bekłentisi	87 (% 51.4)	14 (% 8.2)	15 (% 8.9)	27 (% 16.2)	26 (% 15.3)	2.20
Maddi olanaklara kavuşma bekłentisi	30 (% 24.9)	26 (% 15.4)	42 (% 24.9)	38 (% 22.5)	33 (% 19.5)	2.82
Milli takıma seçilme bekłentisi	10 (% 5.9)	15 (% 8.9)	20 (% 11.8)	39 (% 23.1)	85 (% 50.3)	4.12

Tablo 6'da görüldüğü gibi, sporcuların çoğu "Milli Takıma Seçilme Bekłentisi" içerisinde iken, yine çoğu "Beden Eğitimi Öğretmen Olma Bekłentisinde" olmadıkları belirlenmiştir.

Tablo 7. Sporcuların Basketbol Branşından Beklentilerinin Önem Düzeyine Göre Dağılımı

Beklentilerin Önem Derecesi	1.Önem	2.Önem	3.Önem	4.Önem	5.Önem	6.Önem	7.Önem	8.Önem	9.Önem	Toplam
Sağlıklı olmak	39 (% 23.1)	24 (% 14.2)	16 (% 9.5)	16 (% 9.5)	8 (% 4.7)	7 (% 4.2)	5 (% 3.0)	29 (% 17.2)	25 (% 14.8)	169
İyi bir fizik görünümune sahip olmak	43 (% 25.5)	7 (% 4.2)	23 (% 13.6)	17 (% 10.1)	18 (% 10.7)	5 (% 3.0)	16 (% 9.5)	13 (% 7.7)	27 (% 16.0)	169
Çevresiyle, spor yapan popüler biri olarak ilişkilerini sürdürme	27 (% 16.0)	10 (% 5.9)	25 (% 14.8)	15 (% 8.9)	7 (% 4.2)	10 (% 5.9)	10 (% 5.9)	22 (% 13.0)	43 (% 25.5)	169
İyi bir sporcu olma ve hayatını spordan kazanma	17 (% 10.1)	29 (% 17.2)	13 (% 7.7)	20 (% 11.8)	7 (% 4.2)	19 (% 11.3)	14 (% 8.3)	19 (% 11.3)	31 (% 18.4)	169
İllerde sporla ilgili üniversite düzeyinde eğitim görme	25 (% 14.8)	27 (% 16.0)	20 (% 11.8)	19 (% 11.3)	12 (% 7.1)	11 (% 6.5)	18 (% 10.7)	10 (% 5.9)	27 (% 16.0)	169
Antrenör olma	10 (% 5.9)	23 (% 13.6)	27 (% 16.0)	19 (% 11.3)	5 (% 3.0)	19 (% 11.3)	27 (% 16.0)	16 (% 9.5)	17 (% 10.1)	169
Hakem olma	8 (% 4.7)	20 (% 11.8)	19 (% 11.3)	28 (% 16.6)	23 (% 13.6)	18 (% 10.7)	18 (% 10.7)	6 (% 3.6)	29 (% 17.2)	169
Beden eğitimi öğretmeni olma	7 (% 4.1)	13 (% 7.7)	14 (% 8.3)	19 (% 11.3)	30 (% 17.8)	32 (% 18.9)	12 (% 7.1)	17 (% 10.1)	25 (% 14.8)	169
Maddi olanaklara kavuşma	17 (% 10.1)	12 (% 7.1)	15 (% 8.8)	15 (% 8.8)	21 (% 12.4)	22 (% 13.0)	35 (% 20.7)	11 (% 6.5)	21 (% 12.4)	169
Milli takıma seçilme	45 (% 26.6)	24 (% 14.2)	7 (% 4.1)	15 (% 8.8)	23 (% 13.6)	10 (% 5.9)	10 (% 5.9)	15 (% 8.8)	20 (% 11.8)	169

Tablo 7'de görüldüğü gibi, sporcuların çoğu "Milli Takıma Seçilme" bekłentisini 1. Önem sırasında, "İyi Bir Fiziksel Görünümüne Sahip Olma" bekłentisini ise 2. Önem sırasında belirtmişlerdir. "Çevresiyle, spor yapan popüler biri olarak ilişkilerini sürdürme" bekłentisi ile "İyi bir sporcu olma ve hayatını spordan kazanma" bekłentisini son önem sırasında belirtmişlerdir.

Tablo 8. Sporcuların Cinsiyet Dağılımına Göre Basketbol Sporuna Teşvik Eden Unsurların Varyans Analizi

Varyans Analizi		Varyansın Kaynağı	df	Kareler ToplAMI	F	P
Ailenin Spora Yönelmedeki Etkisi	Gruplar Arası	1.071	1	1.071	.703	.403
	Gruplar İçi	254.254	167	1.522		
	Toplam	255.325	168			
Yaşanılan Çevrenin Etkisi	Gruplar Arası	2.282	1	2.282	1.959	.163
	Gruplar İçi	194.511	167	1.165		
	Toplam	196.793	168			
Arkadaş ve Akran Grubunun Etkisi	Gruplar Arası	.001	1	.001	.001	.971
	Gruplar İçi	177.774	167	1.065		
	Toplam	177.775	168			
Beden Eğitimi Öğretmeninin Etkisi	Gruplar Arası	1.776	1	1.776	.938	.334
	Gruplar İçi	316.200	167	1.893		
	Toplam	317.976	168			
Basın Yayın Organlarının Etkisi	Gruplar Arası	3.717	1	3.717	2.591	.109
	Gruplar İçi	239.596	167	1.435		
	Toplam	243.314	168			
TV Kanallarının Etkisi	Gruplar Arası	6.645	1	6.645	4.650	.032*
	Gruplar İçi	238.645	167	1.429		
	Toplam	245.290	168			
Okul Spor Tesisi İle Malzemenin Etkisi	Gruplar Arası	2.717	1	2.717	1.955	.164
	Gruplar İçi	232.147	167	1.390		
	Toplam	234.864	168			
Yakın Çevredeki Bir Antrenörün Etkisi	Gruplar Arası	1.241	1	1.241	.686	.409
	Gruplar İçi	301.919	167	1.808		
	Toplam	303.160	168			

*P <0.05

Tablo 8'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan sporcuların, basketbol sporuna teşvik eden unsurlardan "TV kanallarının etkisi" unsuruna ilişkin görüşlerle cinsiyet dağılımı arasındaki farkın önemli olduğu saptanmıştır. Fark erkek sporcuların lehinedir.

Tablo 9. Sporcuların Yaşa Göre Basketbol Sporuna Teşvik Eden Unsurların Varyans Analizi

Varyans Analizi		Varyansın Kaynağı	df	Kareler ToplAMI	F	P
Ailenin Spora Yönelmedeki Etkisi	Gruplar Arası	2.301	2	1.151	.755	.472
	Gruplar İçi	253.024	166	1.524		
	Toplam	255.325	168			
Yaşanılan Çevrenin Etkisi	Gruplar Arası	5.702	2	2.851	2.477	.047*
	Gruplar İçi	191.091	166	1.151		
	Toplam	196.793	168			
Arkadaş Ve Akran Grubunun Etkisi	Gruplar Arası	2.817	2	1.408	1.336	.266
	Gruplar İçi	174.959	166	1.054		
	Toplam	177.775	168			
Beden Eğitimi Öğretmeninin Etkisi	Gruplar Arası	.286	2	.143	.075	.928
	Gruplar İçi	317.691	166	1.914		
	Toplam	317.976	168			
Basın Yayın Organlarının Etkisi	Gruplar Arası	.416	2	.208	.142	.868
	Gruplar İçi	242.897	166	1.463		
	Toplam	243.314	168			
TV Kanallarının Etkisi	Gruplar Arası	1.937	2	.969	.661	.518
	Gruplar İçi	243.353	166	1.466		
	Toplam	245.290	168			
Okul Spor Tesisi İle Malzemenin Etkisi	Gruplar Arası	2.800	2	1.400	1.002	.370
	Gruplar İçi	232.064	166	1.398		
	Toplam	234.864	168			
Yakın Çevredeki Bir Antrenörün Etkisi	Gruplar Arası	8.269	2	4.135	2.327	.101
	Gruplar İçi	294.891	166	1.776		
	Toplam	303.160	168			

*P <0.05

Tablo 9'da görüldüğü gibi sporcuların yaş dağılımlarına göre basketbol sporuna teşvik eden unsurlardan "Yaşanılan çevrenin etkisi" ne ilişkin görüşleri arasındaki farkın önemli olduğu gözlenmiştir. Fark 16 yaş grubunun lehinedir.

Tablo 10. Sporcuların Yaşı Dağılımına Göre Basketbol Sporuyla Uğraşma Nedenlerinin Varyans Analizi

Varyans Analizi		Varyansın Kaynağı	df	Kareler Toplami	F	P
Maddi Geliri Artırmak İçin İlgilenme	Gruplar Arası	6.543	2	3.272	1.850	.160
	Gruplar İçi	293.552	166	1.768		
	Toplam	300.095	168			
Basketbol Branşını Sevdiği İçin İlgilenme	Gruplar Arası	2.182	2	1.091	1.561	.213
	Gruplar İçi	115.996	166	.699		
	Toplam	118.178	168			
Sporun Olumlu Katkılarından Haberdar Olmak İçin İlgilenme	Gruplar Arası	2.081	2	1.040	1.056	.350
	Gruplar İçi	163.482	166	.985		
	Toplam	165.562	168			
Kolayca Arkadaş Grubuna Girmek İçin İlgilenme	Gruplar Arası	7.121	2	3.561	2.660	.073
	Gruplar İçi	222.240	166	1.339		
	Toplam	229.361	168			
Spor Yaparak Boş Zamanları Olumlu Değerlendirmek İçin İlgilenme	Gruplar Arası	25.136	2	12.568	13.347	.000*
	Gruplar İçi	156.319	166	.942		
	Toplam	181.456	168			
Sağlıklı Kalmak İçin İlgilenmek	Gruplar Arası	.272	2	.136	.148	.862
	Gruplar İçi	152.580	166	.919		
	Toplam	152.852	168			
Sporcu Olarak Tanınıp, Sevilerek	Gruplar Arası	6.332	2	3.166	3.097	.048*
	Gruplar İçi	169.668	166	1.022		
	Toplam	176.000	168			
Başarı Kazanmaktan Sevk Duyduğu İçin İlgilenmek	Gruplar Arası	.113	2	.056	.055	.946
	Gruplar İçi	169.189	166	1.019		
	Toplam	169.302	168			
Arkadaşlarla Bir Takım Ruhu Kurmak İçin İlgilenmek	Gruplar Arası	4.922	2	2.461	2.053	.132
	Gruplar İçi	199.007	166	1.199		
	Toplam	203.929	168			

*P <0.05

Tablo 10' da görüldüğü gibi sporcuların yaşı dağılımlarına göre basketbol sporuyla uğraşma nedenlerinden 'sporcu olarak tanınıp sevilmenin' etkisine ilişkin fark anlamlı bulunmuştur. Fark 16 yaş grubunun lehinedir.

Tablo 11. Sporcuların Yaşı Dağılımlarına Göre Basketbol Sporundan Beklentilerine İlişkin Görüşlerinin Varyans Analizi

Beklentiler		Varyansın Kaynağı	df	Kareler Toplami	F	P
Sağlıklı Olmak	Gruplar Arası	1.609	2	.804	.653	.522
	Gruplar İçi	204.616	166	1.233		
	Toplam	206.225	168			
İyi Bir Fizik Görünümüne Sahip Olmak	Gruplar Arası	.194	2	.097	.076	.927
	Gruplar İçi	211.806	166	1.276		
	Toplam	212.000	168			
Çevresiyle, Spor Yapan Popüler Biri Olarak İlişkilerini Sürdürüme	Gruplar Arası	4.208	2	2.104	1.161	.316
	Gruplar İçi	300.809	166	1.812		
	Toplam	305.018	168			
İyi Bir Sporcu Olma Ve Hayatını Spordan Kazanma	Gruplar Arası	11.799	2	5.900	2.924	.046*
	Gruplar İçi	334.911	166	2.018		
	Toplam	346.710	168			
İllerde Sporla İlgili Üniversiteler Düzeyinde Eğitim Görme	Gruplar Arası	.984	2	.492	.341	.712
	Gruplar İçi	239.407	166	1.442		
	Toplam	240.391	168			
Antrenör Olma	Gruplar Arası	2.744	2	1.372	.702	.497
	Gruplar İçi	324.428	166	1.954		
	Toplam	327.172	168			
Hakem Olma	Gruplar Arası	2.641	2	1.321	.799	.452
	Gruplar İçi	274.566	166	1.654		
	Toplam	277.207	168			
Beden Eğitimi Öretmeni Olma	Gruplar Arası	1.326	2	.663	.444	.642
	Gruplar İçi	247.833	166	1.493		
	Toplam	249.160	168			
Maddi Olanaklırlara Kavuşma	Gruplar Arası	.369	2	.184	.099	.906
	Gruplar İçi	310.306	166	1.869		
	Toplam	310.675	168			
Milli Takıma Seçilme	Gruplar Arası	.044	2	.022	.013	.987
	Gruplar İçi	275.932	166	1.662		
	Toplam	275.976	168			

*P <0.05

Tablo 11'degörüldüğü gibi sporcuların yaş dağılımlarına göre "İyi Bir Sporcu Olma ve Hayatını Spordan Kazanma" bekentisine ilişkin görüşlerde farkın önemli olduğu gözlenmiştir. Fark 14 yaş grubuna ait sporcuların lehinedir.

TARTIŞMA

Araştırmada; Ankara'da 2007-2008 alt yapı basketbol yıldız takımlar sezonunda kadın ve erkek sporcularını basketbol sporuna teşvik eden unsurlar ve sporcuların basketbol branşından bekentileri tespit edilmiştir. Çalışmaya katılan sporcuların % 64.49' u erkek, % 35.51'i ise kadındır.

Araştırmada Ankara'da 14-16 yaş arası sporcuları basketbol sporuna teşvik eden unsurlar araştırılmıştır. Elde edilen verilere göre;

1. Unsur: "Anne, baba ve kardeşin spora yönelik etkisi"

Çalışmaya katılan sporcuların büyük bir yoğunlukta ve birinci öncelik sırasında bu ifadeye katılım gösterdikleri görülmektedir. Bununla birlikte Yıldırım & Sunay'ın (5) yapmış oldukları **'tenis sporuna başlama nedenleri ve bu spordan bekentileri'** çalışmanın sonucuna göre'de ailenin spora yönelik etkisi birinci sırada çıkmıştır. Bununla birlikte Whitehead, Biddle ve O. Donovan'ın (6), Wald'in (7), Yıldız'ın (8), Alibaz, Gündüz ve Şentuna'nın (9), Şimşek'in (4), Altınok'un (10), Bayraktar ve Sunay'ın (3) ve Sunay ile Saracaloğlu'nun (2) yaptıkları değişik çalışmalarında, yapılan bu çalışmaya uyumlu biçimde sonuçlar ortaya çıkmış ve sporcuların spora yönlenmede ailelerinden önemli ölçüde etkilendikleri saptanmıştır. Bu sonuçlara göre aile bireyin spor hayatına başlamasında önemli bir yol gösterici rol oynamaktadır.

2. Unsur: "Yakın çevredeki bir antrenörün spora yönelik etkisi"

İkinci neden olarak yakın çevredeki bir antrenör, basketbol sporuna teşvik edici unsur olarak tespit edilmiştir. Antrenör; sporcuya sadece branşa yönelik eğitim vermekle yetinememeli sporcunun gelecekteki spor hayatını ve sporcunun bekentilerini de göz önünde bulundurarak, sporcuyu doğru branşa yönlendirmelidir.

3. Unsur: "Beden eğitimi öğretmeninizin spora yönelik etkisi"

Yapılan çalışmanın sonuçlarına göre ikinci ve üçüncü önemli unsurlar arasında çok az bir fark bulunmaktadır. Bu sonuçlara göre beden eğitimi öğretmenlerinin' de spora yönelikme ve sporun yaygınlaştırılması için üstüne önemli görevler düşmektedir. Yıldırım & Sunay' in (5) yapmış oldukları çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin etkisinin çok az düzeyde olduğu görülmüştür. 'Bayraktar ve Sunay (3) yapmış oldukları çalışmada ise beden eğitimi öğretmenlerinin etkisinin oldukça üst düzeyde olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar doğrultusunda beden eğitimi öğretmenlerinin daha çok okulda uygulamasını yaptırlıkları basketbol, futbol, voleybol gibi spirlara öğrencilerini yönlendirdiklerini söyleyebiliriz.

4. Unsur: "Basın yayın organlarının spora yönelik etkisi"

Yapılan araştırmada basketbol sporuna yönelik en az etkili unsurun basın yayın organlarının etkisi olduğu görülmektedir. Yıldırım ve Sunay'ın (5) yapmış oldukları çalışmada da basın yayın organlarının tenis sporuna etkisi oldukça azdır. Bu sonuçlara göre basın yayın organları özellikle futbola gösterdiği ayrıcalığı diğer spirlara tanımadığı söylenebilir.

Araştırmada Ankara'da Basketbol sporuyla uğraşan 14-16 yaş arası sporcuların basketbol sporuyla uğraşma nedenleri araştırılmıştır. Elde edilen verilere göre; basketbol sporuyla uğraşma nedenleri;

1. Neden: "Basketbol sporunu sevmek"

Çalışmaya katılan sporcuların, bu nedene yüksek düzeyde katılım gösterdikleri tespit edilmiştir. Bu neden sporcuların, basketbol branşına başlamalarında en önemli etkenlerden biri olmuştur.

Yapılan araştırmada sporcuların maddi anlamda bir bekenti içinde olmaması hatta birçok kulübe sporcunun eğitim görebilmek için belirli miktarda bir ücret ödemesi bu sonucu destekler nitelikte olmuştur.

Dikkat edilmesi gereken en önemli unsur sporcuların branşa yönelikmesini sağlayan bu nedeni unutmayıp sporcuların şevkini kırmamak eğer takımda yeterli düzeyde değilse sporcuyu incitmeden daha çok süre alabileceği başka bir kulübe yönlendirmek yapılabilecek iyi bir uygulama olabilir.

2. Neden: "Arkadaşlarla bir takım ruhu içinde hareket etmek"

Araştırmada katılımcıların ikinci olarak en yüksek değerde seçikleri ifade "**Arkadaşlarla bir takım ruhu içinde hareket etmek**" olmuştur. İfadeden de anlaşılabileceği gibi sporcuların büyük çoğunluğu sosyalleşmek, takım ruhunu arkadaşlarıyla birlikte yaşamak ve onlarla birlikte hareket etmeyi önemli nedenler arasında göstermişlerdir.

3. Neden: " Başarı duygusundan zevk almak"

Araştırmada katılımcıların üçüncü olarak en yüksek değerde seçikleri ifade 'başarı duygusundan zevk almak' olmuştur. İfadeden de anlaşılmacağı gibi sporcuların önemli bir kısmı da başarılı olmak için bu sporla uğraştıklarını belirtmişlerdir araştırmaya katılan sporcuların tamamı aktif olarak basketbol oynamakta ve sürekli olarak müsabaka yapmaktadır. Sporcuların bu özelliğinden dolayı başarılı olma güdürüsü içinde olmaları doğal karşılaşabilir. Sporcuların, basketbol branşına ilgilerini artırmak için ve basketbol sporuyla uğraşmalarını devam ettirmek için sporcuların dönem dönem başarılı olacağı yarışma koşullarının yaratılmasının olumlu etki yaratacağını söyleyebiliriz.

Yıldırım ve Sunay (5) ve Bayraktar ve Sunay (3) Tenis ve voleybol üzerine yaptıkları araştırmada da branş sevmek sporcuların branşa yöneliklerindeki en önemli neden olduğu belirlenmiştir.

Araştırmada Ankara’da basketbol branşıyla uğraşan sporcuların basketboldan bekлentileri araştırılmıştır. Elde edilen verilere göre ; basketboldan bekлentileri;

1. Bekлenti: "Milli takıma seçilme bekлentisi"

Yapılan araştırmada, sporcuların basketbol branşından bekлentilerine ilişkin olarak en fazla yoğunlukta katıldıkları ifade "Milli takıma seçilmek" olduğu görülmüştür. Bu sonuç basketbol sporuyla uğraşan ilgili yaş gurubundaki sporcuların spora başlama nedenleri arasında önemli sıradır yer alan "başarı duygusundan zevk almak" nedeniylede paralellik göstermektedir. Sporcuların kendilerine hedef olarak en üst düzeyde gördükleri milli takıma seçilme bekлentisi bunu desteklemektedir. Bu bekлentiyi Yıldırım ve Sunay (5) ve Bayraktar ve Sunay (3) Tenis ve voleybol branşlarının da yaptıkları çalışmalarla karşılaşlığımızda milli takıma seçilme bekлentisinin tenis ve voleybol sporunda çokta yoğun bir bekлenti olmadığını görmekteyiz. Basketbolda sağlanan Avrupa ikinciliği başarısı ve 12 dev adam sloganı basketbol sporunda milli takıma seçilme bekлentisini artırmış olabilir.

2. Bekлenti: "İlerde sporla ilgili üniversite düzeyinde eğitim görmek"

Basketbol sporuyla uğraşan 14-16 yaş arası sporcuların ikinci sıradır önem verdiği bekлenti ise 'ilerde sporla ilgili üniversiteler düzeyinde eğitim görmek' olmuştur. Son yıllarda üniversitelerde beden eğitimi bölümünün sayısının artması ve kendi aralarında böлümlere ayrılması sporla uğraşan bireylerin bu okullarda eğitim görme arzusunu artırılmış olabilir. Birçok sporcu özellikle antrenörünü kendine model almaktadır; aktif olarak takım çalışıran antrenörlerin ilgili üniversitelerden mezun olma oranı da son dönemlerde artmıştır bu da sporcunun bu üniversitelere daha çok ilgi göstermesini sağlamış olabilmektedir.

3. Bekлenti: "İyi bir fiziki görünüme sahip olmak"

Basketbol branşıyla ilgilenen sporcuların üçüncü sıradır önem verdikleri bekлenti ise 'iyi bir fiziki görünüme sahip olmak' olmuştur.

Bu bekлentiyi Voleybol ve tenis sporcularıyla karşılaşlığımızda bekлentinin tenis ve voleybol sporlarında da yüksek düzeyde olduğu gözlenmiştir(3,5). Bu branşlarla profesyonel olarak uğraşan sporcuların iyi bir fiziki görünüme sahip olmaları da genç sporcuların bu bekлenti içinde olmalarını sağlamış olabilmektedir.

4. Bekлenti: "Hakem olma bekлentisi"

Çalışmaya katılan sporcuların bu bekлenteye katılımları düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçla ilgili olarak basketbol sporuyla aktif olarak ilgilenen 14-16 yaş arası sporcuların hakemliği tercih etmedikleri ve ilgilenmedikleri söylenebilir. Sunay ve Saracaloğlu (2) Bayraktar ve Sunay (3) yaptığı çalışmada da hakem olmak ifadesi katılımı düşük düzeyde olmuştur.

SONUÇ VE ÖNERİLER

- Araştırmada Ankara'da 14-16 yaş grubu kadın ve erkek sporcuların basketbol sporuna teşvik eden unsurlar araştırılmış ve sporcuların öncelikle **alinen teşvikiley** basketbol sporuna teşvik edildikleri görülmüştür. Bununla birlikte yakın çevredeki bir antrenörün ve arkadaş ve akran grubunun etkisi de sporcunun basketbol branşına başlamasında etkili olmuştur. Araştırma sonucunda basketbola teşvik eden unsurlar arasında etkisi en az olan ise basın yayın organlarının etkisi olmuştur.

- Araştırmada sporcuların basketbol branşıyla uğraşma nedenleri araştırılmış ve öncelikle sporcuların **basketbol branşını sevdikleri** için bu sporu seçikleri sonucu ortaya çıkmıştır. Ayrıca araştırmada ortaya çıkan diğer önemli bir sonuçta sporcuların basketbol sporuyla uğraşma nedeni olarak başarı duygusundan zevk almak istemeleridir.

- Araştırmada 14-16 yaş grubu sporcularının basketbol sporundan bekлentilerinde öncelikli olarak **milli takıma seçilme bekлentisi** ön plana çıkmıştır. Çikan bu sonuç doğrultusunda sporculara daha bilimsel ve ileriye yönelik

çalışmalar yapılması özellikle basketbol antrenörlerinin dikkat etmesi gereken önemli bir noktadır. - Araştırmada sporcuların cinsiyet dağılımlarına göre basketbol sporuna teşvik eden unsurlardan “**TV kanallarının etkisi**” unsuruyla cinsiyet dağılımları arasındaki farkın anlamlı olduğu saptanmıştır. Fark erkek sporcuların lehine olduğu saptanmıştır.

- Araştırmada sporcuların yaş dağılımına göre basketbol sporuna teşvik eden unsurlardan “**Yaşanılan çevrenin etkisi**” arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Fark 16 yaş grubunun lehine çıkmıştır.

- Araştırmada yaş dağılımına göre basketbol sporuya uğraşma nedenleri arasındaki fark “**Spor yaparak boş zamanlarını değerlendirmek**” 14 yaşındaki sporcuların lehine “**Sporcu olarak tanınıp sevilmek**” ise 16 yaş grubunun lehine sonuçlanmıştır.

- Araştırmada basketbol sporundan “**İyi bir sporcu olmak ve hayatını spordan kazanmak**” beklenileri 14 yaş grubundaki sporcuların lehine çıkmıştır.

Öneriler;

Bu sonuçlara göre ailenin etkisi spora yönelikdeki en önemli etkendir. Ailelerin spora bakış açısının gelişmesi açısından en önemli etkenlerden biriside basın yayın organları ve TV kanallarıdır; hem sporcunun doğru bir şekilde bilgilendirme hem de ailesinin onu doğru yönlendirmesi açısından teknoloji çağında özellikle görsel unsurlar etkilidir. Ancak yapılan çalışmada basın yayın organlarının etkisinin en az olduğu görülmüştür buda ülkemizde futbol ve magazinsel spor dışında diğer spor dallarına yeterince önem verilmediğini göstermektedir. Bu nedenle spor programlarının ve haberlerinin farklı spor branşlarını da kapsaması hem bireyin spordaki tercihini hem de Türk sporunun gelişimi açısından faydalı olacaktır.

Basketbol branşını tercih eden sporcuların büyük çoğunluğu bu sporu sevdikleri için basketbolu tercih etmektedirler; herhangi bir maddi imkândan faydalanan mak gibi bir düşünceleri yoktur. Sporcuların içindeki basketbol sevgisini korumak ve geliştirmek için başta aile olmak üzere spor eğitmenleri ve sporla uğraşan her kesime büyük sorumluluk düşmektedir.

Sporcuların basketbol branşından en büyük beklenileri ise ‘milli takıma seçilmek’ olmuştur. Milli takımlarımızın uluslararası arası müsabakalarda alacağı başarılı sonuçlarında bireyleri basketbol sporuna yönlendirmede etkili olabilecektir.

KAYNAKLAR

1. FRÜHNER, B., International Basketball, (1995), Sayı: 3, Almanya
2. SUNAY, H., SARACALOĞLU, A. S., “Türk Sporcusunun Spordan Beklentileri ile Spora Yönelten Unsurlar, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Sayı:3, Ankara.
3. BAYRAKTAR, B ; SUNAY, H., “Türkiye'de Elit Düzeyde Kadın ve Erkek Voleybolcuların Spora başlamasında Etken Eden Unsurlar ve Voleybolcuların Spordan bekлentileri” Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Spormetre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, s. 91, 2006, Ankara
4. ŞİMŞEK, D., “Orta Öğretimde Atletizm Yapan Sporcu Öğrencilerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri”, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 2005, Ankara.
5. YILDIRIM, Y., SUNAY, H., “Türkiye'de Performans Tenisi Yapan Sporcuların Tenise Başlama Nedenleri ve Beklentileri” Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Cilt. 7, Sayı:3, Eylül, 2009, Ankara.
6. WHITEHEAD, S.H., BIDDLE, J.H., O'DONOVAN, T.M., NEVILL, M.E., ‘Social-Psychological and Physical Environmental Factors in Groups Differing by Levels of Physical Activity : A Study of Scottish Adolescent Girls’ Pediatric Exercise Science, Vol. 18, Iss. 2, 2006.
7. WALD, J., “Parental Motivations for Enrolling Their Children in a Private Gymnastic Program” Sport Journal, Vol. 6 , No.3, 2003.
8. YILDIZ, G.,H., “ Ortaöğretim Kurumları Spor Alanında Okuyan Öğrencilerin Spora Başlama ve Alanı Seçme Nedenleri ile Beklentileri ” Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 2006, Ankara.
9. ALİBAZ, A., GÜNDÜZ, N., ŞENTUNA, M., “ Türkiye ' de Üst Düzey Taekwondo, Karate ve Kick-Boks Sporcularının Bu Spor Branşına Yönelmelerine Teşvik Eden Unsurlar , Yapma Nedenleri ve Geleceğe Yönelik Beklentileri”, Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, s. 91, 2006, Ankara.
10. ALTUNOK, S.,“Sporcuların Raket Sporlarını Seçmelerinde Etkili Olan Faktörler” Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Lisans Tezi, 2004, Ankara.